

Чергування культур у сівозміні поліпшує фітосанітарний стан посівів і забезпечує високу врожайність. Зокрема приріст урожайності різних сортів озимої пшениці з використанням 3-пільної сівозміни становить в середньому 7 центнерів з одного гектара. [6].

До основних факторів, які позитивно впливають на економічну ефективність виробництва зерна можна віднести збільшення площі посіву та підвищення урожайності. Низька ефективність зерновиробництва не дає можливості використовувати наявні резерви зростання валових зборів зерна. Результати дослідження говорять про те, що тільки нові технології підвищення врожайності можуть внести позитивні зміни у ефективність виробництва зернових культур і ефективність всього аграрного виробництва.

Література.

1. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / [О.В. Калюжна, В.Ф. Клочан, Т.Я. Іваненко, В.С. Кушнірук]. – Миколаїв, 2012. – 284 с.
2. Забуранна Ж.В. Економічна ефективність виробництва зерна та шляхи її підвищення в сільськогосподарських підприємствах / Ж.В. Забуранна // Економіка АПК– 2014. – № 3. - С. 55-61.
3. Мочерний С.В. Економічна теорія: Підручник / С.В. Мочерний, М.В. Довбенко. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 856 с.
4. Розвиток ринку зерна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.agro-business.com.ua>
5. Чмирь С.М. Напрямки підвищення ефективності зерновиробництва / С.М. Чмирь // Економіка АПК. – 2007. – № 8. - С. 21-24.
6. Кучер С.В. Фактори впливу на стан ефективності зернового господарства в Україні / С.В. Кучер // Економіка АПК. – 2004. - № 1.- С. 114-118.

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ЗОВНІШНІХ ТРУДОВИХ МІГРАЦІЙ В УМОВАХ КРИЗИ

Фицик Л. А., к. і .н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Серед найбільш тривалих та небезпечних наслідків глобальної фінансово-економічної кризи – негативний вплив на соціальну сферу, загроза людському розвитку та правам людини, у т.ч. праву на

свободу пересування. Вплив економічної кризи в Україні на міграцію та мігрантів простежується за кількома напрямками. По-перше, це зростання безробіття серед тих, хто перебуває за кордоном та обмеження можливостей для прибуття нових мігрантів на батьківщину; по-друге – зменшення обсягів переказів заробітків мігрантів на батьківщину; по-третє – погіршення умов праці, посилення дискримінації мігрантів. Це зумовлює необхідність управління міграційними процесами з боку держави.

Потоки трудових міграцій з нашої країни мають зовні чітку географічну спрямованість – переважно вони здійснюються до найближчих або більш віддалених країн, але з привабливими умовами. Найбільшу участь у них приймає економічно активне населення. Жителі України працюють переважно у Польщі, Російській Федерації, Чеській республіці, рідше – в Італії, Португалії, Іспанії, Данії, Фінляндії. Результати вибіркового обстеження свідчать про циклічний та сезонний характер трудових міграцій. Як правило сферами прикладання праці є будівництво, у якому були задіяні чоловіки, сільське господарство (чоловіки та жінки), а жіноча праця найбільш широко використовувалася у домашньому господарстві у якості домашніх прислуг. Мігранти використовувалися на найпростіших роботах, які не вимагали високої кваліфікації і за яку отримували невисоку платню. Однак, незважаючи на це, їхній заробіток був втричі вищим, ніж у середньому на одного штатного працівника, зайнятого в економіці України.

Основними причинами зовнішніх трудових міграцій є:

- заробіток задля поліпшення житлових умов (купівля квартири чи побудова будинку), придбання машини або інших дорогих товарів тривалого вжитку;
- заробіток задля задоволення поточних життєвих потреб – харчування, придбання необхідних товарів повсякденного вжитку (одягу тощо);
- накопичення коштів для оплати навчання дітей у вищих навчальних закладах;
- накопичення стартового капіталу для створення власного бізнесу або розвитку своєї справи;
- мотиви нематеріального характеру (побачити світ, здобути певні трудові навички, поліпшити знання мови тощо).

Головною причиною можна, безумовно, вважати соціально-економічну, адже найважливішими чинниками, які спонукають

громадян України до виїзду за межі держави, є в першу чергу безробіття та низький рівень життя. Дана обставина змушує громадян шукати для себе кращої долі за кордоном, що цілком відповідає прагненню людини, яка бажає знайти роботу, достойну оплату її праці і має на це конституційне право.

Значна частина населення України формує зовнішню трудову міграцію, що пов'язана з пошуком місця роботи, яке задовольняло б певні потреби окремої людини до роботи, наприклад, рівень заробітної плати, умови праці та ін.

Це, безумовно, виклик для країни. Мінімізація наслідків фінансово-економічної кризи у сфері міграції та використання позитивного потенціалу пов'язаних з нею змін вимагають ретельно розроблених дій. Насамперед вони мають бути спрямовані на соціально-економічну інтеграцію мігрантів, які повертаються. Враховуючи безробіття, найоптимальніший шлях – розвиток самозайнятості. Він потребує адресних заходів, націлених на заробітчани, мета яких – забезпечення умов для ефективного використання зароблених за кордоном коштів в інтересах економічного розвитку України. Доцільно розробити державну та місцеві (для регіонів, охоплених інтенсивними міграціями за кордон) програми, спрямовані на заохочення повернення мігрантів на батьківщину, створення нових робочих місць, розвиток малого бізнесу, у т.ч. і за рахунок коштів, зароблених громадянами за кордоном. До розробки програм повернення можна було б залучати країн-реципієнтів української робочої сили, зарубіжну технічну допомогу та кредити.

Для зменшення негативних наслідків кризи у сфері трудової міграції за кордон варто було б сприяти зростанню внутрішньої мобільності трудових ресурсів як альтернативи зовнішній міграції і як засобу працевлаштування мігрантів, які повертаються з-за кордону.

Враховуючи ситуацію на ринку праці в Україні та проблематичність забезпечення громадян гідними заробітками вдома, необхідно домовлятися із зарубіжними державами про забезпечення цивілізованих умов трудової міграції, зокрема у межах політики східного партнерства ЄС.

Проаналізувавши та систематизувавши моделі зарубіжної міграційної політики, в Україні слід використати позитивний досвід зарубіжних країн з розвитку міжнародної співпраці у міграційній сфері, зокрема такі важливі його елементи як спрощення процедури

в'їзду та працевлаштування кваліфікованих фахівців, які є дефіцитними на ринку праці; розробка обґрунтованих програм відбору іммігрантів, розробка системи квот щодо в'їзду до країни, заснованої на можливостях адаптувати певну кількість мігрантів, економічних інтересах та демографічних розрахунках; створення моніторингу міграційної сфери та доступної інформаційної бази.

Особливо актуальною в умовах євроінтеграції нашої держави є розробка заходів, що регулюють міграційні потоки, боротьбу з нелегальною міграцією, інтеграція іммігрантів у приймаюче суспільство.

Таким чином, уже вкотре виклики міграційної ситуації в умовах кризи підтверджують необхідність активної державної політики в цій сфері, яка б забезпечувала захист інтересів і мігрантів, і суспільства в цілому.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Галаганов В. О., студент

*Науковий керівник: Вороніна А. В., к.е.н., доцент
Дніпродзержинський державний технічний університет*

В Україні спостерігається складна ситуація на ринку праці. На вітчизняний ринок праці впливає ряд негативних факторів, до яких слід віднести: анексію Криму, збройний конфлікт на Сході України, зменшення чисельності та старіння населення, високий рівень прихованого безробіття, що призводять до закриття підприємств, до посилення дисбалансу на ринку праці і збільшення рівня безробіття. Не менш важливим залишається питання європейської інтеграції України та відкриття європейських ринків, в тому числі ринку праці. Даний процес має позитивне спрямування і дозволить українцям вільно працювати в ЄС. Проте, аналіз зазначеного процесу дозволяє стверджувати, що в євроінтеграція може мати й негативний вплив на ринок праці України, адже міграція українського населення може призвести до відтоку трудових ресурсів з України і зниження трудового потенціалу суспільства.

Модель української економіки визначається вченими як соціально-орієнтована і тому виникає об'єктивна необхідність у державному регулюванні ринку праці [4, с. 25].

Одним з основних завдань державного регулювання ринку праці є мінімізація безробіття. За визначенням М. Фрідмена, оптимальним є